

FINLANDSSVENSKARNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE

Fris-Nytt 2/2023

Fris-Nytt 2/2023

Innehåll:

- ↳ Ordförande har ordet
- ↳ Rapport från årsmöteshelgen
- ↳ Premiär för seminarieverksamhet
- ↳ Förbundsordförande besökte Finland
- ↳ Föreningsrapporter
- ↳ Kalendarium *se fris.nu*

Ordförande har ordet

Jag vill tacka alla som medverkade under Fris årsmöte år 2023, vilket jag tycker blev lyckat. Nu har ett nytt verksamhetsår börjat.

Kommande tid blir säkert lika intensiv. Jag har redan varit gäst på Sverigefinska riksförbundets (RSKL) årsstämma som hölls på Viking Gabriella till Helsingfors. Snart har vi sommarledigt och hösten är inte långt ifrån med bokmässan i slutet av september och höstträff i oktober, som i år blir i Örebro. Den 10 november blir det sverigefinländsk kulturfest tillsammans med RSKL och Sverigefinska ungdomsförbundet i Bagarmossen Folkets Hus, som arrangeras för att Finntastic lades ner.

Nu vill jag önska alla en fin sommar, hoppas att vi ses i höst!

Jack Stenberg, förbundsordförande

Rapport från årsmöteshelgen

Fris årsmöteshelg inleddes på lördagen den 22 april med tre-rättersmiddag på Hotel C och deltagande i Kulturnatt Stockholm. Förbundsstyrelsen ledde kulturvandringar runtom i staden, vilket lämpade sig ypperligt i den varma vårvällen. Bland annat begav sig förbundsordförande Jack Stenberg och kansliets Johanna Kronqvist till Finlandsinstitutet för att lyssna på österbottniske Georg Maranders italo-disco på finlandssvenska. En grupp ledd av

styrelseledamot Tina Stoor promenerade till Stadshuset, Medeltidsmuseet och Livrustkammaren där det var öppet hus.

Tina Stoor guidar på Kulturnatt Stockholm.

Under söndagen hölls ett informations- och diskussionstillfälle med föreningarna om Fris digitala kanaler. Styrelseledamot Jim Jormanainen höll i trådarna. Därefter gästföreläste Ebba Witt-Brattström, tidigare professor i nordisk litteratur vid Helsingfors universitet, om sin upplevelse av Finland och sin relation till finlandssvenskheten.

Ebba Witt-Brattström berättar om sin relation till Finland. Foto: Fris

Efter en välsmakande lunch inleddes det formella årsmötet som även i år leddes av mötesordförande Markus Selin, till vardags

riksdagsledamot för S. Han har själv finländskt påbrå, vilket han berättade om.

Premiär för seminarieverksamhet

Foto: Fris

I samband med årsmötet ordnades även ett författarsamtal med Augustprisvinnaren Ellen Strömberg (bilden), som en del av Fris nya seminarieverksamhet. Samtalet, som hölls vid SN7 i Gamla stan, lockade trots det vackra vårvädret omkring 25 åhörare och leddes av journalistikprofessor Tom Moring. Under samtalet reflekterade de tillsammans utifrån olika teman i Strömbergs senaste bok "Vi ska ju bara cykla förbi". Ett intressant möte och en uppskattad tillställning som förbundsstyrelsen betraktar som startskottet på fler liknande evenemang.

Förbundsordförande besökte Finland

Fris ordförande Jack Stenberg har under våren gjort tre resor till Finland. Första besöket var på Nordens dag-firandet i Helsingfors, anordnat av Språkambassadörerna.

Språkambassadörerna ville med firandet på Nordens dag framhäva hur viktigt det är med svenska språket och hur vi ökat intresset till våra grannländer efter sanktionerna mot Ryssland samt i och med Natofrågan. De flesta finländska partierna fanns representerade och alla nordiska ambassadörerna i Finland deltog, där flertalet försökte hålla sina tal på svenska. Dagen avslutades med ett mingel.

Finlands utrikesminister Pekka Haavisto håller tal på Nordens dag-firandet. Han blev även uppvaktad på sin 65-årsdag. Foto: Jack Stenberg

Andra turen över viken gick med Sverigefinska riksförbundets kryssning den 18–20 maj. Kryssningen innefattade förutom umgänge även förbundsstämma där ny styrelse, med Hannele Oikarinen som ordförande, röstades fram.

Den 8–9 juni ägde så den senaste resan rum och där Jack Stenberg följde med Finlandsinstitutets styrelse på studieresa till Tammerfors. Resan finansierades med hjälp av Svenska kulturfonden i Finland.

Vistelsen i Tammerfors inleddes med en lunch hos stadens borgmästare Kalervo Kummola, där även Tero Tenhunen, direktör för City of Tampere, deltog och höll

föredrag om planerna för stadens tillväxt. Tiia-Pauliina Ahokangas, Sveriges honorärkonsul, deltog även hon och följde med till Tammerforshuset där hon höll tal. Hon berättade om relationerna mellan Sverige och Finland.

Efter Ahokangas tal lämnade hon sällskapet så att de genom sitt styrelsesammanträde kunde klubba Finlandsinstitutets nya direktör, Wivan Nygård-Fagerudd. Därefter fick de en snabb engelsk guidning på Muminmuseet.

Vy från Näsineula. Foto: Jack Stenberg

På kvällen gick färden till Näsineula, ett utsiktstorn med en snurrande restaurang på 120 meters höjd. Under middagen bredde den fina utsikten ut sig och som gäst deltog Selma Green, chef för Tammerfors konstmuseum och Muminmuseet.

Andra dagen besöktes Vapriikki, ett stort museicenter i gamla industrilokaler som tillhört Finlayson. Flera olika föremål och bilder, samt utställningar, visades upp. Bland annat gjordes en presentation om Business Tampere av vd Harri Airaksinen och ett möte om stadens filmindustri av

Film Tampere direktör Antti Toiviainen. Tammerfors är Finlands filmstad med studio belägen i Tohloppidistriktet. Besöket avslutades med en lunch tillsammans med rektorn för svenska skolan i Tammerfors, Ronny Holmqvist.

Föreningsrapporter

- Nyansens konstvandring i Nyköping

En lördag i mars samlades åtta förväntansfulla deltagare på Stockholms Central med Ulla Honkanen i spetsen från Finlandssvenska Kulturföreningen Nyansen för kultureresa till Nyköping.

På Stora Torget i Nyköping möttes vi av guiden Göran Hedin, Nyköpingsbo och före detta rektor, väl bevandrad i stadens historia.

Göran började med att berätta om Stadshuset som är uppförd i modernistisk stil med influenser av Alvar Aalto. Byggnaden består av vacker carraramarmor, koppar och teak.

Vi vandrade vidare utefter Nyköpingsån. Guiden bad oss stanna till. Mitt i ån står en skulptur i brons med tre stora svalor. Konstnären heter Oskari Jauhiainen. Skulpturen är en kopia av det finska original som står i Lahtis i Finland och där den hedrar minnet av finska sjöfarare.

Vi gick vidare för att bland annat passera Anna Lindhs plats - ett minne tillägnat Sveriges tidigare utrikesminister. Guiden berättade hur Nyköpingsborna såg henne komma springande på morgnarna mot tåget efter att hon lämnat barnen på dagis.

Efter ett tag hamnade vi vid en skulptur vid namn Vattenklockan (en brunn i sten) som står vid Prosten Phils gård nära den vackra S:t Nicolai kyrka, också den väl värd ett besök. Skulpturen är uppförd av den åländske skulptören Håkan Bonds. Håkan Bonds föddes 1927 och växte upp på Åland, han dog 2008 i Sverige.

Som slutpunkt på konstvandringen kom vi till galleri Sjöhästen på vernissage av konstnärinnan Monica Funck med rötter i Ekenäs.

Text: Ritva Nuutinen Foto: Ulla Honkanen

- Svenska Österbottningar i Stockholms val-AW

Föreningen Svenska Österbottningar i Stockholm testade ett nytt slags program och en egen variant på den finländska traditionen med valkaffe; en val-afterwork. Den sista dagen det var möjligt att förhandsrösta i Stockholm i det finländska riksdagsvalet bokades bord på en restaurang nära ambassaden. Där samlades runt 25 väljare och en hund för en trevlig eftermiddag. Servitören fick glatt förklara för en stamkund vad som var på gång.

- Jo ser du, det är val i Finland idag och nu är halva Finland här för de har varit och röstat på ambassaden!

Valdeltagandet i Sverige steg

Deltagarna i Svenska Österbottningar i Stockholms val-AW trotsade dåligt väder och långa köer för att rösta, men det var det värt. Årets väljare i Sverige var med om att skriva historia. Förhands-röstningen i det finländska riksdagsvalet lockade rekordmånga till vallokalerna. Över 10 000 personer röstade vid någon av de 28 vallokalerna. Siffran är den högsta sedan man började föra statistik över antalet röstande i Sverige.

Text: Marie Sjölind Foto: Linda Strömberg-Yucak

- En händelserik vår med Nylandsgillet

Finlandssvenska Nylandsgillet i Stockholm har haft en aktiv vår med stor uppslutning på våra möten, en gång per månad på Timmermansgården. Samarbetet "De tre gillena" (med Åbo- och Ålandsgillet) har fördjupats.

I januari började vi med filmvisning "Frank och jag", där vår medlem Frank Sjöman intervjuade Mark Levengood. I februari lärde vi oss skillnaden mellan Sveriges och Finlands arvs lagar av Hilikka-Liisa Kovanen. I mars hade vi besök från Finland, då forstmästaren och författaren Kåre Pihlström berättade om sin lärorika bok "Träden och vi". Arrangemanget genomfördes tillsammans med De tre gillena.

Samarbetet fortsatte med vårfesten i april, då vi bjöds på läcker buffé och tog oss en "svängom", även med deltagare från Svenska Österbottningar i Stockholm. Under april månad berättade även författaren och journalisten Calle Hård med humor om intressanta episoder från sitt liv. Calle är uppvuxen i Karis, numera bosatt växelvis på Holmön och i Indien.

I maj besökte vi ambassadör Maimo Henriksson i hennes residens. Även några personer från andra Frisföreningar deltog. Besöket var mycket uppskattat och i svaret

på vårt tack framförde ambassadören: "Låt oss hålla kontakten och tveka inte att kontakta oss på ambassaden, om det är något vi kan hjälpa till med." Detta tycker vi att Fris och medlemsföreningarna ska ta fasta på!

Våren avslutades i maj med en vandring i Bergianska trädgården, där vi tog ett foto vid Stina Bäckströms ek.

Text: Barbro Graeffe Foto: Ulla Honkanen

- Finlandssvenskar i Medelpad besökte Pilgrimscenter

Den 4 juni åk Finlandssvenskar i Medelpad en delikat sommarlunch på Pilgrimscenter i Selånger. Denna söndag var vi många som närvarade.

En av våra medlemmar, kyrkoherde Bror Holm (härstammar från Vörå), berättade om Pilgrimscenters aktiviteter och dess historia. Han är en riktig eldsjäl i Selångers församling.

Centret är ett väldigt fint ställe och perfekt som utflyktsmål. Vi hade en mycket trevlig dag med prat, sol och lite blåst.

Kyrkoherde Bror Holm (längst bort i bild) deltar i sommarlunchen.

Vi önskar alla en trevlig sommar!

Text och foto: Maj Nyby

Välkommen till Fris

Besök: Bellmansgatan 15 NB,
Stockholm

Mejl: kans@fris.nu

Mobil/SM +46 (0)72–329 31 31

Förbundsordförande: Jack Stenberg

Mejl: ordforande@fris.nu

Mobil/SMS: +46 (0)70–717 44 85

Instagram: @fris.nu

Facebook/Messenger:

@finlandssvenskarnasriks

Hemsida: www.fris.nu

**Nästa Fris-Nytt utkommer v. 41
Manusstopp 2 oktober 2023**

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige, Fris, är centralorganisationen för finlandssvenska ideella föreningar som är verksamma i Sverige. Fris grundades 1969 och idag har förbundet cirka 850 medlemmar fördelade på 17 föreningar runt om i landet som alla arbetar för att främja finlandssvensk kultur och finlandssvenska intressen i Sverige och Finland. Fris bedriver informationsverksamhet för ökad kunskap hos Sveriges befolkning om finlandssvenskarna genom att anordna och delta i olika slags kultur-, samhälls- och fritidsaktiviteter samt samarbeta med och påverka organisationer och myndigheter i Sverige och Finland.